

nego stroj? Dobro kaže Wassmann: „Za mehanicizam je, nakon pokusa sa Clavellinom, potrebno pravo vjerovanje u čarolije i čarobnjake. Ali jer smo svi osvjedočeni, da ovakove pojave u prirodi dolaze od naravnih uzroka a ne od čarobnjaka, to moramo zaključiti, da je vitalizam jedina razumna filozofijska teorija života.“

I tu teoriju valja primijeniti na sve životne pojave, ako hoćemo da ih rastumačimo.

Dakovo.

G. Galović.

Jedan muž. *)

I

Pod svojim blagoslovljenim šatorima drhtao Izrael misleći na Amalečane i Madianite. Narod Božji zaboravio već i na svoje ime i na junaštva svoja pa već izdisao pod nogama poganina, koji mu zakone određivao. Zemlja bila suzama promočena, ne krvlju. Ne bijaše više vođa, što bi ponosno čelo digli i srčano zamahali mačem.

I Gospod pođe da traži jednog muža. Tražio ga i našao. I anđeo Gospodnji side do hrasta u Ephri i zateče tu sina Esrijeva uprav gdje mlati pšenicu.

„Pusti to mlatilo, reče mu anđeo, uzmi mač pa ga okrvavi!“

Reče i od gore Karmela pa sve do Gihonske doline odjekivalo s brda i dolina: „Gedeon, Gedeon!“

Na vrelima Harada, podnu gorskog sedla, skupljalo se sve što je muško u Izraelu. Na tovare i tovare snosili su ovamo znojni kojni koplja i lukove, mjedene štitove i kacige. Do trideset tisuća Izraelaca sleglo se tu spremnih na borbu. Ali jednog dana, kad je na brdinama Haradskim zora zabijelila i istočnjak cvjetovima lovora poigravao, izade jedan muž pred sakupljene junake i progovori: „Naša je borba u ime Gospodnje! Stoga svaki nek bude vrijedan imena Njegova. Tko se boji, nek odmah ostavi redove pa nek se vrati u svoj vinograd i do svojih kitnjastih smokava, u kojima vjetrić tiho lahor, jer ti ne mogu da budu vojskom živoga Boga!“

I dogodi se, te do dvadeset tisuća strašivica odleti kućama svojim. Iz grudi onih, što ostadoše, zaori ko u jedan glas: „Bože Jakovljevi, štiti i brani Gedeona!“ Bijahu to sinovi Rubenovi, Gadovi i Simeonovi.

Uto zasja suncana kruglja na vrhovima Galaadskim poput ražarenog ogromnog rubina i u veličajnom usponu pođe iznad njihovih glava. Na taj znak s neba povika vođa Izraelov:

*) P. Delaporte S. J.: *Récits et Légendes.*

„Maču Gospodnji, naprijed!“ I tripud ponovi glasnik te riječi i raznese ih po redovima boraca.

I krenuše pješćanom pustinjom, preko koje ni ptica ne zaluta i koje hladan povjetarac nikad ne posjeti. Krenuše u šutnji pod pripekam sunčane kruglje, koja se sve više ispinjala. Najedanput se pred njima, u sjeni visokih stijena, ukaza tanki i vijugasti bistri potocić, što se slijevao u nedaleko jezerce, jedva koji palac duboko. Na okrajcima se njegovim u prozirnoj vodi oledali bijeli cvijetci lotosovi.

Kao divokoze skakutala žedna momčad po onom usijanom pijesku, bacala se na tle, da što prije okvasi od žeđe popucale usne i požudno stala srkati hladnu Božju kap. Tek njih tri stotine ne baciše se na tle. Žurilo im se u boj pa stadoše stojeći iznad onih poleglim tisuća poput visokih paoma na nepreglednoj ravnici. I dok su drugovi na tlima ležali, oni, strijeljajući okom kao na straži, tek letimice ugrabiše na dlanu koju kap i srnuše naprijed. . .

I progovori Gedeon: „Vi što polegoste pa srčete i lapčete kao psi, ostavite nas! Bog vas ne će u svoju vojsku. Vratite se i vi k svojim kućama, do sjenovitih brežuljaka, gdje romone sitni potocići. Ljude trebamo u svojim redovima, a ne pse. I bez vas će svevišnji Gospod svoju borbu sretno dovršiti.“

II

Pala večer. U hrpama kao skakavci polegao narod prokletih ispod svojih kožnatih šatora i podao se dubokom snu bez brige, hoće li se sutra probuditi. I u tom času pane Izabranik neba, vođa Izraelov, sa svojih trista junaka po njihovim šatorima kao mlatilo po naslaganom snopovlju zrela klasja. Ti osvjetnici bijahu silni u svojoj slaboci. Sa sobom ne uzeše ni koplja ni mača ni ikojeg drugog oružja: ponesoše tek zemljane lonce, upaljenu u njima luč i rogove, što su glasili osvetu Božju. A kad rogovi zaoriše i svijetlo luči iz lonaca pade u šatore i u oči zaspalih neprijatelja: groza i strah obuze Madianite sve do u posljednju žilicu mozga u kostima njihovim. Zablješteni vatrama izraelskim srnuše ti nečisti jedan na drugoga i klali se i sjekli se i mrcvarili se među sobom. Poput rujnih kapi, što u jesen na potoke teku iz groždanog tiska, šikala je rumena krvca iz njihovih rebara bez oklopa. . .

Neprijatelj ležao uništen, a od pustinje Sin pa do granica Edoma oćutje i nađe se Izrael kao jedan narod — svoj u svome.

Dosta je bio jedan muž, da im ulije srčanost i vrati slobodu, da pogane satire i bezbošće iz zemlje potjera.

I sinovi Rubenovi, Gadovi i Simenovi pjevahu: „Mač Gospodnji, mač Gedeonov!“